

ULRICEHAMNS
KOMMUN

Ulricehamn - en kommun för alla

Foto: Sören Håkanlind

Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2012 - 2016

1. Inledning

1.1 Vision

Alla människor i Ulricehamns kommun har möjlighet till full delaktighet i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor. Ulricehamn kommuns verksamheter, information och offentliga lokaler är tillgängliga för alla oavsett fysiska, psykiska eller kognitiva förutsättningar.

1.2 Ett styrdokument

Detta program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning är ett styrdokument och ett stöd för kommunens egna verksamheter och bolag samt för de verksamheter, som kommunen har avtal med. Dokumentet ersätter det tidigare Handikappolitiska programmet.

Programmet är fastställt av kommunfullmäktige och gäller för perioden 2012-2016.

1.3 Ansvar och uppföljning

För att programmet ska kunna genomföras fullt ut måste varje medarbetare i kommunen och i de verksamheter, som kommunen har avtal med, på ett medvetet och insiktsfullt sätt göra sin del. Ansvaret för dess genomförande ligger hos kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige fastställer varje år en budget för kommunen, vilken är överordnad och styrande för alla kommunens verksamheter. I budgeten fastställer kommunfullmäktige ett antal indikatorer samt aktiviteter som ska bidra till att de handikappolitiska målen uppfylls. Kostnaderna för genomförandet ska således inrymmas inom den ordinarie verksamheten.

Varje verksamhet/bolag ska tillämpa de delar av programmet som är adekvata för deras verksamhet. Resultaten ska följas upp och redovisas årligen i samband med bokslut. Kommunstyrelsen, och dess förvaltningsorganisation, ansvarar för framtagande av aktivitetsplaner och uppföljning i dialog med berörda lokala handikapporganisationer.

Inför nästa programperiod, med början 2017, ska en utvärdering av programmet genomföras för att stämma av om målen behöver revideras.

1.4 Handikapporganisationernas roll

Framtagandet av detta program har skett i dialog med lokala handikapporganisationer m fl. Dessa organisationer är mycket viktiga för kommunen att ha en fortsatt dialog med. De är engagerade och har kunskap inom området och kan aktivt medverka till att kommunen kan uppnå och följa upp sina uppsatta mål. Kommunstyrelsen har uppdraget att tillse att förvaltningsorganisationen hittar nya samverkansformer med handikappörelsen.

Handikapporganisationernas ansvar ligger i att kunna ha en intern samverkan och att om så efterfrågas kunna utse särskilda kontaktpersoner gentemot kommunen.

1.5 Definition - målgrupp

Programmet avser personer med funktionsnedsättning. ”Personer med funktionsnedsättning innefattar bl.a. personer med varaktiga fysiska, psykiska, intellektuella eller sensoriska funktionsnedsättningar, vilka i samspel med olika hinder kan motverka deras fulla och verkliga deltagande i samhället på lika villkor som andra.” (FN-konventionen, artikel 1).

Kommunen tillämpar Socialstyrelsens definitioner:

<i>Funktionsnedsättning</i>	Nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga.
<i>Funktionshinder</i>	Begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen. (Funktionshinder är inte något som en person har utan det är miljön som är funktionshindrande.)
<i>Handikapp</i>	Termen bör inte användas. - I föreliggande program används termen endast i samband med ”handikapporganisation/handikapprörelse”.

Exempel på funktionsnedsättningar är: nedsatt rörelseförmåga, synnedsättning, hörselnedsättning, nedsatt t röst- och talfunktion, intellektuell funktionsnedsättning (till exempel utvecklingsstörning och autism), psykiska funktionsnedsättningar, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (t.ex. ADHD, Aspergers och Tourettes syndrom) samt medicinska funktionsnedsättningar (t.ex. astma, allergi och diabetes).

1.6 Mänskliga rättigheter i fokus

Utgångspunkten för detta program är FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Syftet med konventionen är att ”främja, skydda och säkerställa det fulla och lika åtnjutandet av alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla personer med funktionsnedsättning och att främja respekten för deras inneboende värde”.

Konventionens principer är följande:

- respekt för inneboende värde, individuellt självbestämmande, innefattande frihet att göra egna val samt enskilda personers oberoende
- icke-diskriminering
- fullständigt och faktiskt deltagande i samhället
- respekt för olikheter och acceptering av personer med funktionsnedsättning som en del av den mänskliga mångfalden och mänskligheten
- lika möjligheter
- tillgänglighet
- jämställdhet mellan kvinnor och män samt
- respekt för den fortlöpande utvecklingen av förmågorna hos barn med funktionsnedsättning och respekt för funktionshindrade barns rätt att bevara sin identitet

Sveriges riksdag och regering har antagit FN-konventionen (2009). Regeringen har beslutat om en strategi för funktionshinderspolitiken 2011 till 2016. Strategin omfattar nio prioriterade områden med konkreta mål för samhällets insatser. Bland annat inom socialpolitiken, arbetsmarknadspolitiken, rättsväsenden, kultur och idrott. Denna strategi tar ett helhetsgrepp som inkluderar många aktörer på olika nivåer. Vårt nationella mål är en samhällsgemenskap med mångfald som grund. Människor med funktionsnedsättning i alla åldrar ska vara fullt delaktiga och ha jämlika levnadsvillkor.

Med ovan som bakgrund och utgångspunkt har detta program utarbetats där mångfald, bemötande, kognitiv/kommunikativ och fysisk tillgänglighet samt delaktighet är ledorden. Tillgänglighet är en fråga om mänskliga rättigheter. Många berörs, 20 procent har en funktionsnedsättning. Denna syns i vissa fall, medan den i andra fall är osynlig.

1.7 Andra regler som påverkar

Det finns också lagar och regler som berör tillgänglighet och arbetet att skapa ett samhälle där alla kan vara delaktiga och jämlika. De lagar som kommunal verksamhet mest berörs av är Regeringsformen, Kommunallagen, Plan- och bygglagen, Arbetsmiljölagen, Lagen om offentlig upphandling, Vallagen, Skollagen och Socialtjänstlagen.

2. Mål/resultat som ska uppnås för målgruppen

Under programperioden skall följande sju (7) mål prioriteras och ligga till grund för kommunens arbete med att skapa möjligheter för personer med funktionsnedsättning till full delaktighet i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor.

2.1 Alla ska kunna förflytta sig, vistas i och använda* Ulricehamns kommuns inne- och utemiljöer

I plan- och bygglagen (PBL) och i Boverkets byggregler (BBR) finns utförliga regler för tillgänglighet och användbarhet i den byggda miljön vid nybyggnad, ombyggnad och ändring. I PBL finns också en bestämmelse om att enkelt avhjälpta hinder ska undanröjas i befintliga byggnader som innehåller lokaler dit allmänheten har tillträde och på befintliga allmänna platser. Lokaler dit allmänheten har tillträde är lokaler som riktar sig till och används av allmänheten. Med allmän plats avses gator, vägar, torg och parker.

**Med användbarhet menas att varor och tjänster ska vara utformade på ett sådant sätt att personer med funktionsnedsättning kan använda dem.*

(Artiklar i FN-konventionen: 9, 19, 20, 29, 30).

2.2 Alla ska kunna få information och kommunicera utifrån sina förutsättningar

Kommunikation innefattar bland annat. språk, textning, punktskrift, tillgängliga multimedier, lättläst och IT. Språk innefattar bland annat talade och tecknade språk och andra former av icke talade språk.

IT används alltmer i kontakten med medborgarna. För att IT ska bli så bra som möjligt för så många som möjligt är det viktigt att redan vid utarbetandet och utvecklingen av nya tjänster beakta att användare har skilda förutsättningar att ta del av och utnyttja IT och tjänster baserade på IT.

(Artiklar i FN-konventionen: 9, 17, 21, 29, 30).

2.3 Alla ska bemötas med kunskap och respekt och själva kunna vara med och bestämma i frågor som gäller honom eller henne

Bemötandet av personer med funktionsnedsättning är en fråga som i grunden handlar om att alla ska bli respekterade fullt ut för den de är. De anställdas bemötande och arbetssätt är lika viktigt för ökad tillgänglighet som den fysiska miljön och tillgången till anpassad information.

(Artiklar i FN-konventionen: 17, 21, 29, 30).

2.4 Alla barn, ungdomar och vuxna ska kunna delta i utbildning och få det stöd som behövs för att nå målen

Gäller för alla skolformer: förskola, förskoleklass, grundskola, obligatoriska särskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt vuxenutbildning.

Lärarnas kompetens är den viktigaste faktorn för att nå bra pedagogiska resultat. Verksamhetens personal ska ha relevant kunskap om funktionsnedsättningar och hur undervisningen kan utformas efter olika behov.

Valfriheten i skolan är lika viktig för barn med funktionsnedsättning som för andra.

Skolans lokaler, material och undervisning ska vara tillgängliga för alla. Elever ska få det stöd i undervisningen de behöver.

(Artiklar i FN-konventionen: 7, 24).

2.5 Allas arbetsförmåga ska tas tillvara

Kommunen ska främja möjligheten till anställning, praktikplatser och sommarjobb. Rekryteringsförfarandet inom kommunens egna verksamheter ska inte missgynna eller diskriminera personer med funktionsnedsättning. Personer med funktionsnedsättning ska kunna arbeta i Ulricehamn kommun.

Kommunen ska i första hand verka för att personer som har en funktionsnedsättning får tillgång till arbetsförmedlingens insatser.

Ett övergripande mål med dagliga verksamheter enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och dagverksamheter enligt Socialtjänstlagen (SoL) är att utveckla den enskildes möjlighet till arbete.

(Artiklar i FN-konventionen: 19, 27, 28).

2.6 Alla ska ha en bostad som är anpassad efter individens behov

Personer med funktionsnedsättning ska kunna få en bostad inom det ordinarie bostadsbeståndet.

Personer med omfattande stödbehov ska få tillgång till särskilda boendeformer.

(Artiklar i FN-konventionen: 17, 22, 23, 28).

2.7 Alla har lika rätt till, och skall ges förutsättningar, att delta i och tillgodogöra sig utbudet av all fritidsverksamhet i kommunen

Med fritidsverksamheter avses bland annat kultur, idrott, rekreation samt deltagande i föreningsliv.

Verksamheterna ska vara tillgängliga och i övrigt vara utformade på ett sådant sätt att personer med funktionsnedsättning kan använda sig av utbudet.

(Artiklar i FN-konventionen: 19, 28, 29, 30).